

การศึกษาการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อการดูแลเด็กออทิสติกของบิดามารดา
โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์

นางสุภาวดี ชุ่มจิตต์

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF EMPOWERMENT PROGRAM ON BURDEN OF CARE ON
PARENTS OF AUTISTIC CHILDREN,
YUWAPRASART WITHAYOPRATHUM HOSPITAL

Mrs. Supavadee Chumjit

A Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Nursing Science in Mental Health and
Psychiatric Nursing
Faculty of Nursing
Chulalongkorn University
Academic Year 2004

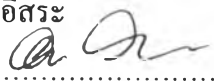
I 21688710

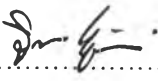
หัวข้อศึกษาโครงการศึกษาอิสระ การศึกษาการใช้โปรแกรมเสริมสร้างพลังอำนาจต่อการดูแล
เด็กออทิสติกของบิดามารดาโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์
โดย สุภาวดี ชุ่มจิตต์
สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิต และจิตเวช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับ โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์)

คณะกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญวิชชัย)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์)

.....กรรมการ
(แพทย์หญิงกชพร สกุตศรีผ่อง)

สุภาวดี ชุ่มจิตต์: การศึกษาการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อภาระการดูแลเด็กออทิสติก
ของบิดามารดา (A STUDY OF USING OF EMPOWERMENT PROGRAM ON BURDEN IN
PARENTS OF AUTISTIC CHILDREN, YUWAPRASART WITHAYOPRATHUM HOSPITAL)

อ. ที่ปรึกษา: รศ. ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์, 145 หน้า

การศึกษากึ่งทดลองครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบภาระการดูแลเด็กออทิสติกของบิดามารดา ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมเสริมสร้างพลังอำนาจ กลุ่มตัวอย่างคือ บิดามารดาเด็กออทิสติกที่มีบุตรเป็นเด็กออทิสติก และเข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในแบบ day care ของโรงพยาบาลยูวประสาธน์ ไทโยปถัมภ์ จังหวัดสมุทรปราการ ตั้งแต่ 4 มีนาคม ถึง 8 เมษายน 2548 โดยศึกษาจากทะเบียนประวัติ และปรึกษากับพยาบาลผู้ป่วยใน เพื่อใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจสำหรับบิดามารดาเด็กออทิสติก และแบบวัดภาระการดูแลเด็กออทิสติก และได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน หาค่าความเที่ยงของแบบวัด เท่ากับ .86 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติทดสอบที (Paired t-test)

ผลการศึกษาที่สำคัญ มีดังนี้

คะแนนเฉลี่ยภาระการดูแลเด็กออทิสติกของบิดามารดา หลังการใช้โปรแกรมเสริมสร้างพลังอำนาจต่ำกว่าก่อนการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
ปีการศึกษา 2547

ลายมือชื่อนิสิต..... สุภาวดี ชุ่มจิตต์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4677821336: **MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING**

KEY WORD: AUTISTIC CHILDREN/EMPOWERMENT/PARENT BURDEN

SUPAVADEE CHUMJIT: A STUDY OF EMPOWERMENT PROGRAM ON
BURDEN OF CARE ON PARENTS OF AUTISTIC CHILDREN, YUWAPRASART
WITHAYOPRATHUM HOSPITAL.

INDEPENDENT STUDY ADVISOR: PROF.JINTANA YUNIBHAND, Ph.D., 145 pp.

The purpose of this independent study project was to compare the burden of care on parent of autistic children and after using an Empowerment program. The study sample consisted of 20 parents of autistic children attending the psychiatric department Inpatient unit of yuwaprasart withayoprathum hospital. The study instruments which were developed by the research, were: the empowerment program parents of autistic children Empowerment Appraisal scale and the perceived Parents Burden Assessment Scale. All instruments were tested for validity by a panel of experts. The reliability of the Perceived Parents Burden Assessment scale was .86. Statistics used for data analysis were paired t-tests.

Major findings were as follows.

Burden of care of parents of autistic children after receiving the empowerment program was significantly lower than before receiving the program, at the .05 level.

Field of study Mental Health and Psychiatric Nursing
Academic year 2003

Student's signature.....*Supavadee Chumjit*
Advisor's signature.....*Jintana Yunibhand*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่งให้ความรู้ คำแนะนำ ข้อคิดและแนวทางในการทำวิจัย ตลอดจนให้ความเมตตา เอาใจใส่ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย ประธานสอบโครงการศึกษาอิสระ และรองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธุ์ และแพทย์หญิงกชพร สกุลศรีผ่อง กรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ ที่ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขโครงการศึกษาอิสระให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณนางนพรัตน์ ไชยธานี และนายสัมพันธ์ มณีรัตน์ ที่กรุณาให้ใช้เครื่องมือวัดภาระการดูแลเด็กกอดทิสติกและเครื่องมือประเมินพลังอำนาจ เพื่อนำมาพัฒนาใช้กับการศึกษาอิสระครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นายแพทย์คูสิต ลิขนะพิชิตกุล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ และนางรารวรรณ ชีพัฒน์ หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกท่านซึ่งไม่ได้เอ่ยนาม ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้ เครื่องมือ การสัมภาษณ์ และดำเนินการทดลองจนสิ้นสุดกระบวนการ และขอขอบพระคุณ นางชะไมพร พงษ์พานิชย์ นางสาวพรทิพย์ จรุงศักดิ์สกุล ที่เป็นผู้ช่วยในการศึกษา

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ให้การสนับสนุนบางส่วนในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบคุณกรมสุขภาพจิตที่สนับสนุนทุนการศึกษาหลักสูตรปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช (แผน ก) คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ท้ายที่สุด ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนการศึกษาตลอดมา และโดยเฉพาะนายอาทร ชุ่มจิตต์ ผู้คอยให้การสนับสนุนทั้งกำลังใจ กำลังกาย คำแนะนำช่วยเหลือ รวมทั้งกำลังทรัพย์ตลอดการศึกษาจนกระทั่งสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้

สุภาวดี ชุ่มจิตต์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	8
แนวเหตุผลและสมมุติฐานการศึกษา.....	8
ขอบเขตของการศึกษา.....	13
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการศึกษา.....	16
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	
ความรู้ทั่วไปเรื่องเด็กออทิสติก.....	18
การพยาบาลเด็กออทิสติก.....	28
การเลี้ยงดูเด็กออทิสติกและภาวะการดูแล.....	43
ภาวะการดูแลเด็กของบิดามารดา.....	51
การสร้างเสริมพลังอำนาจ.....	56
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	73
กรอบแนวคิดโครงการศึกษาอิสระ.....	76
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการ	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	77
ขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	77
เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินโครงการศึกษาอิสระ.....	78
การดำเนินการทดลอง.....	88
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	97

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 4	ผลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	99
บทที่ 5	สรุปผลโครงการศึกษาอิสระ อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	111
	รายการอ้างอิง.....	121
ภาคผนวก		
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	129
	ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการศึกษาโครงการศึกษาอิสระ.....	131
	ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาโครงการศึกษาอิสระ.....	137
	ประวัติผู้เขียนโครงการศึกษาอิสระ.....	145

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม อายุ เพศและระดับ การศึกษา..... และความสัมพันธ์กับเด็กออทิสติก	100
2 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม อาชีพ รายได้..... รายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต	101
3 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศของเด็กออทิสติก..... อายุของเด็กออทิสติก ระยะเวลาในการดูแลเด็กออทิสติกและจำนวนสมาชิกในครอบครัว	102
4 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เชื้อชาติ ศาสนา..... จำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาของเด็กออทิสติก อาการและพฤติกรรมของเด็กออทิสติก และประวัติการใช้ยา	103
5 คะแนนภาวะ (เชิงอัตวิสัย ในการดูแลเด็กออทิสติกของบิดามารดา..... ก่อนและหลังการได้รับ โปรแกรมเสริมสร้างพลังอำนาจ)	104
6 คะแนนภาวะ (เชิงจิตวิสัย ในการดูแลเด็กออทิสติกของบิดามารดา..... ก่อนและหลังการได้รับ โปรแกรมเสริมสร้างพลังอำนาจ)	106
7 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยภาวะการดูแลเด็กออทิสติก..... ด้านอัตวิสัยและจิตวิสัยกับพลังอำนาจของบิดามารดา ก่อนและหลังการได้รับ โปรแกรมเสริมสร้างพลังอำนาจ	108